

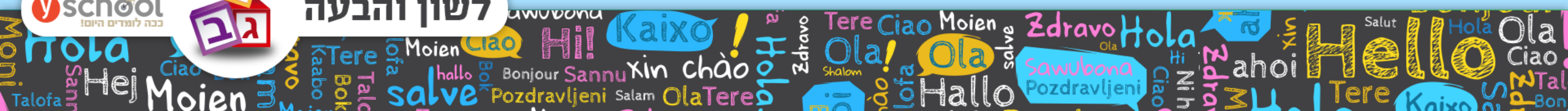
נושא השיעור: תופעות בניין התפעל
שם המורה: נשאת מסארוה
כיתת היעד: כיתה י
מקום השיעור ברצף הלימודי: שיעור שישי

עורך המצגת - נשאת מסארוה
כל הזכויות שמורות לוויסקול לימודים מקוונים בע"מ

y school
בכה לנעדים היסוד

לשון והבעה

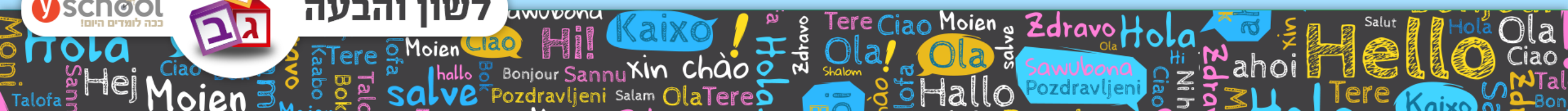
תופעות בבניין התפעל

תופעה 1: שיכול עיצורים

אם פ' הפועל בבניין התפעל (ס,ש,ש) פ' הפועל מתחלף עם ת' הבניין.
דוגמה: הַתְּסַפֵּר - הַסְּתַפֵּר / הַתְּשַׁלֵּם - הַשְּׁתַּלֵּם.

תופעה 2: שיכול עיצורים והידמות חלקית בקוליות

כאשר פ' הפועל היא אות ז', חל שיכול עיצורים עם ת' הבניין, וה (ת') של בניין התפעל הופכת ל (ד'): הַתְּזַמֵּן - הַזְּתַמֵּן - הַזְּזַמֵּן.

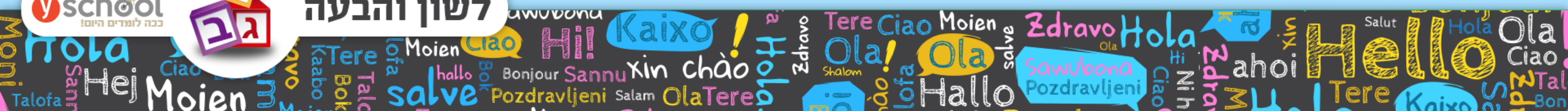
תופעות בבניין התפעל

תופעה 3: שיכול עיצורים והידמות חלקית בנחציות

כאשר פ' הפועל היא אות צ', חל שיכול עיצורים עם ת' הבניין, וה (ת') של בניין התפעל הופכת ל (ט'): צ-ל-מ / הַתְּצַמְלִים - הַצְּתַלֵּם - הַצְּטַלֵּם.

תופעה 4: התלכדות עיצורים ודגש חזק משלים

כאשר פ' הפועל היא (ת'), ה (ת') של השורש מתלכדת עם ה (ת') של בניין התפעל. דוגמה: הַתְּתַמֵּם - הַתְּמַם.

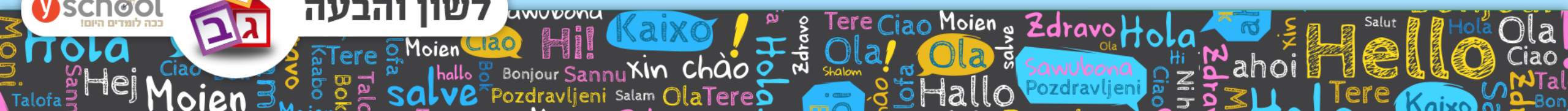

תופעות בבניין התפעל

תופעה 5: הידמות מלאה

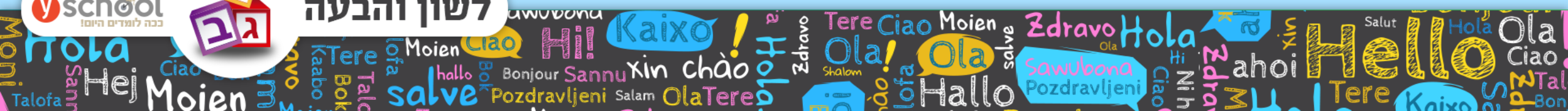
כאשר פי' הפועל היא אות ד/ט חלה הידמות מלאה, האות (ת') נעלמת ובמקומה מופיע דגש חזק משלים: הַתְּדַבֵּר - הַדְּדַבֵּר - הַדְּבַר.
הַתְּטַמֵּן - הַטְּטַמֵּן - הַטְּמֵן.

תופעות בבניין התפעל

תרגול:

זמן	גוף	שורש	הפועל
הווה	אתם	פ-ז-ר	מִתְפַּזְרִים
עבר	אני	פ-ל-ל	הִתְפַּלַּלְתִּי
עתיד	הם	ש-ל-ח	יִשְׁתַּלְּמוּ

נושא השיעור הבא: סיכום בניינים

